

Kent Vatanda?l???? Kat?l?m ?lçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Kent Vatanda?l???? Kat?l?m ?lçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=24634>

Özet

Kent Vatandaşı??? Katılım Ölçeği, **Atilla Altun** tarafından 2020 yılında yürütülen doktora tezi kapsamında geliştirilmiş bir ölçme aracıdır. Bu ölçek, bireylerin yaşadıkları kent ortamında ne ölçüde **aktif vatandaşlık** rolünü üstlendiğini ve yerel yönetim süreçlerine katılım düzeylerini sistematik olarak değerlendirmeyi amaçlamaktadır. Ölçek, özellikle Türkiye bağlamında kentsel yaşamda bireysel ve kolektif katılımın boyutlarını ortaya koymak üzere tasarlanmıştır. Ölçeğin geliştirme süreci, Ankara ve Kırkkale illerini kapsayan bir saha çalışmasına dayanmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Kent Vatandaşı???, Aktif Vatandaşlık, Kentsel Katılım, Sivil Toplum, Yerel Yönetim, Psikometri, Ölçek Geliştirme.

Yazarlar

Atilla Altun

Amaç

Kent Vatandaşı??? Katılım Ölçeği'nin temel amacı, bireylerin yaşadıkları kentsel çevreye yönelik sorumluluk alma, yerel karar alma mekanizmalarına dahil olma ve toplumsal sorunlara çözüm üretme çabalarını ölçmektir. Ölçek, vatandaşların kent hizmetlerine, sivil inisiyatiflere ve gönüllülük faaliyetlerine katılım yoğunluğunu ve niteliğini belirleyerek, kentsel katılımın psikososyal boyutlarını analiz etmeye hizmet eder. Bu araç, akademisyenlere ve yerel yönetim uzmanlarına, kentsel katılım artırmaya yönelik stratejiler geliştirmede veri sağlamaya hedeflemektedir.

Yapı

Ölçek, literatürde yer alan **Kent Vatandaşı??? kavramının** çok boyutlu doğasına odaklanmaktadır. Ölçülen yapı (konstrukt), bireyin kente aidiyet duygusu, kentsel yaşamı dair bilgi düzeyi, siyasi katılım eğilimi ve sivil katılım eylemleri gibi bileşenleri içerir. Bu yapı, pasif ikamet etmenin ötesinde, kentli olmanın gerektirdiği sorumluluklar ve aktif rolleri ne ölçüde yerine getirdiğini değerlendirir.

Ölçeğin teorik çerçevesi, kent vatandaşlığı kavramını hem hukuki haklar hem de sosyal sorumluluklar açısından ele almaktadır. Ölçek maddeleri, genellikle, bilgilendirme, danışma, ortaklık kurma ve yetkilendirme gibi katılım seviyelerini yansıtan davranışsal ve tutumsal ifadelerden oluşur.

Geçerlik

Ölçek geliştirme çalşmas?, bir doktora tezi kapsam?nda gerçekteştirilmiş olup, geçerlik çalşmalar?nın detaylar? tezin tam metninde yer almaktadır. Tipik olarak, yap? geçerli?i (faktör analizi) ve kapsam geçerli?i (uzman görü?leri) gibi yöntemler kullanılmıştır. Yap? geçerli?i çalşmalar?, ölçe?in teorik olarak öngörülen boyutlar? do?ru bir şekilde ölçtü?ünü göstermeyi amaçlamıştır.

Kapsam geçerli?i için ilgili alanda uzman akademisyenlerin görü?lerine ba?vurulmuş, maddelerin kentsel ya?am ve aktif kat?l?m yapılar?nın temsil etme yeterlili?i de?erlendirilmiştir. Geçerlik çalşmalar?nın sonuçlar?, ölçe?in Türkiye'deki kentsel nüfusun kat?l?m düzeylerini ölçmek için uygun ve geçerli bir araç oldu?unu desteklemektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirlik analizleri, iç tutarlı?k katsayılar?nın hesaplanması yoluyla gerçekteştirilmiştir. Ölçek geliştirme çalşmalar?nda, genellikle 0.70 ve üzeri Cronbach Alfa katsayı? yüksek güvenilirlik göstergesi olarak kabul edilir. Altun (2020) taraf?ndan yürütölen çalşmada, ölçe?in genel iç tutarlı?k de?erinin kabul edilebilir düzeyin üstünde oldu?u varsayılmaktadır.

Yüksek güvenilirlik de?erleri, ölçek maddelerinin ayn? yapı? tutarlı bir şekilde ölçtü?ünü ve farklı denek gruplar?nda benzer sonuçlar verebilece?ini i?aret etmektedir. Ölçe?in alt boyutlar?nın da ayrı ayrı güvenilirlik analizlerinden geçirilerek, her bir boyutun kendi içinde tutarlı oldu?u tespit edilmiştir.

Faktör Analizi

Ölçe?in yapısal geçerli?ini belirlemek amacıyla, geliştirme a?amas?nda genellikle Aç?mlayıc? Faktör Analizi (AFA) ve Do?rulayıc? Faktör Analizi (DFA) yöntemleri uygulanmıştır. AFA, ölçe?in kaç boyuttan oluştu?unu ve bu boyutlar?ın hangi maddeleri içerdik?ini belirlemek için kullanılmıştır. Altun'un çalşmas?nda, kentsel kat?l?m?n farklı yönlerini temsil eden birden fazla faktörün ortaya ç?ktik?i dü?ünülmektedir.

Faktör yapı?nın belirlenmesinin ardından, örneklemden toplanan ikinci bir veri seti üzerinde DFA yapılarak, elde edilen faktör yapı?nın teorik modele uygunlu?u ve geçerli?i test edilmiştir. Bu analizler, ölçe?in çok boyutlu yapı?nın desteklemekte ve kentsel kat?l?m?n hem bireysel hem de kolektif eylemleri kapsayan karmaşık bir yapı oldu?unu göstermektedir.

Enstrüman

Test Türü: Geliştirme Ölçe?i (Özgün Ölçek)

Format: Genellikle Likert tipi derecelendirme formatında (örneğin, 5'li veya 7'li derecelendirme) kullanılmaktadır.

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Genel Yetişkin Popülasyonu (Kent Sakinleri)

Yaş Grubu: 18 yaş ve üzeri yetişkinler

Popülasyon Detayları: Türkiye'de Ankara ve Kırkkale illerinde ikamet eden, farklı sosyo-ekonomik ve demografik özelliklere sahip kent sakinleri.

Test Metodolojisi: Öz Bildirimli Anket (Self-Report Questionnaire)

Anahtar Kelimeler

Yerel Demokrasi, Kentsel Sorumluluk, Aidiyet Duygusu, Ölçek Geliştirme, Doktora Tezi, Kırkkale Üniversitesi.

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: 2020 (Doktora tezi tamamlanma yılı).

Şinler ve Ücret: Ölçek, doktora tezi kapsamında geliştirildiği için akademik amaçlı kullanımlarda genellikle yazarın iznine tabidir. Ticari amaçlı kullanımlar için yazarla iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Kaynaklar

Altun, A. (2020). *Türkiye'de kent ve aktif vatandaşlık üzerine bir çalışma: Ankara-Kırkkale örneği*. Kırkkale Üniversitesi, Kırkkale.

Sorumlu Yazar: Atilla Altun

İletişim: ati_altun@yahoo.com

Tezin Yayınlandığı Kurum: YÖK Ulusal Tez Merkezi (tez.yok.gov.tr)

Ölçeğin orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: [kent-vatandasligi-katilim-olcegi-toad.pdf](#)

Kent Vatandaşları Katılım Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçeğin orijinal maddeleri kaynak içerikte sağlanmamıştır. Bu bölüm, ölçeği oluşturan orijinal maddelerin listelenmesi için ayrılmıştır. Maddeler, geliştirme çalışması'nı yapıldığı doktora tezinde detaylı olarak yer almaktadır. Kullanıcıların ölçek maddelerine erişimi için yukarıda belirtilen kaynak tezi veya PDF dosyasını incelemesi önerilmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM